

Srathraigh an t-asal beag dubh agus geobhaidh mise an carr dhuit agus tabharfaidh muid cuairt thart siar Conamara, nó go bhfeicfidh muid arís na cnoic is na beanna, cladach is sliabh is an caoláire amach uainn.

Pádraig:
Beidh muid i Ros Muc le titim na hoíche is buailfidh muid isteach Tigh an Head ar feadh píosa, ag éisteacht le scéalta is le comhrá na ndaoine corr phíosa ceoil, nach againn a bheas an oíche?

(Tigh Mhaidhcó)

Caitlín:
Ach caithfidh muid fanacht ar chúl an scáile atá idir muid is an saol sin, mar d'aithneodh go leor acu mise, táim cinnte.

Pádraig:
Meastú an ag caint ar teilifís a bhí siad nó cé'n uair a dtáinig a leithéid sin don tír seo? Ach m'anam a Chaitlín, cuireann sé orm áthas is ríméad go bhfuil mó chuid scéalta fós beo i measc aos óg na tíre.

Caitlín:
Bhí an raidió i gCasla is ina réim le mo linnse ach teilifís a mhic ó atá anois uaidh na daoine, Meastú, an ndéanfaidh Máirtín Tom Sheáinín agallamh le beirt thaibhse ar an siamsán?.

Pádraig:
B'fheidir a Chaitlín, go mbeadh sé don bharúil nach mbeadh aon mhaith déanta.

Caitlín:
Bí réidh a Phádraig roimh dheireadh na bliana Tá an teilifís ag oscailt ar an Tulach go cinnte Tabharfaidh muid scéala don Chadhnach, don Phiarsach is don Ghaorach, Beidh muid ar Theilifís na Gaeilge nuair a osclóidh sé an chéad oíche.

(TnaG)

Pádraig:
Tá Airí is boiciní ann cruinnithe is na mílte, is Michael D. Higgins mar Rí ar an oíche, iad ag moladh is ag pógadh saothar a chéile, gan blas náire orthu a rá gur acu fhéin a bhí an smaoineamh.

Caitlín:
Ach céard faoin ngrúpa a chuaigh go barr Mhordáin le chéile is a chuir Teilifís na Gaeltachta ar an aer do na daoine? Meastú an mbeidh siadsan ar an Tulach an oíche sin is a bfaighidh siad an t-aitheantas atá tuilte ag a saothar? A' bí Gaeilge Chonamara a bheas le cloisteáil ag craoladh nó an teanga leathbhruite sin a bhíonn ar staisiúin eile na tíre?.

Pádraig:
Ní raibh aon chleachtadh ar champagne agam, Tá mo chloigeann ag dul thimpeall, Tá an aistir is an t-athrú ag déanamh ráimhaillí i m'intinn, Ba mhaith liom dul ag damhsa ach tá na soilse do mo chaochadh, Croch suas amhrán maith, a bhean, Dónall Óg, grá mo chroí thú.

Caitlín:
Ara fan anois a Phádraig go dtosnóidh an siamsa, M'anam go ndaimhseoidh muid caper roimh dheireadh na hoíche, Beidh sé tamall aríst go mbeidh ár dtíall ar an taobh seo, Nach bhfuil tú sách fada ag fáil fuacht in do shuí ar an square thíos.

Sin é Mattie Joe Shéamuis ag ceol ar na píopaí, Is Joe Steve Ó Neachtain ag géitseáil ina thimpeall, Coinnigh do shuíl ar na ceamaras atá ag flasháil chuile áit ina dtimpeall, Cuirfidh mé geall leat go mbeidh pictiúr na beirte againn ar an gConnacht Dé hAoine.

Fóram na Gaeltachta

Déanann **Gearóid Ó Cosgora**, ball de choiste oibre Fhóram na Gaeltachta, cur síos ar an méad atá deeanta go dtí seo chun an fhóram a bhunú

B'éigin cruinniú de Fhóram na Gaeltachta Teo a bhí socraithe do Earrach na bliana seo a chur ar ceal toisc an ghalair crúb is béil. Tá an cruinniú anois socraithe do Óstán na Páirce, An Spidéal, don 12/13 Deireadh Fómhair. Beidh an coiste oibre ag cur a saothar go dáta os comhair an Fhórait. Cuid den chlár oibre is ea toghadh coiste feidhme. Má glactar leis an mbunreacht atá dréachtaithe, toghfar 12 — beirt araon do Chúige Ulaidh, Connacht/Laighean, Mumhan, duine ó na hOileáin agus cúigear eile ón mballraíocht leathan. Beidh an coiste de 12 in ann triúr eile a chomhthoghadh. Tabharfaidh an bunús ionadaíochta neart don eagraíocht chun a chuid a dhéanamh le réiteach

Seo na moltaí a h-aontaíodh ag ceann de na ceardlanna ag Fóram na Gaeltachta i Nollaig 1999.

Pleanáil agus Tithíocht sa Ghaeltacht

- Glacadh le moladh ón mórtionól gur chóir smacht a thabhairt d'Údarás na Gaeltachta ar phleanáil sa Ghaeltacht.
- Go dtabharfaí acmhainní do na poba il áitiúla chun tabhairt faoi réiteach a fháil ar an gceist tithíochta ina gceantar, m.s. chun eagraíocht tithíochta tuaithe a bhunú.
- Stádas na Gaeilge sa Ghaeltacht a bheith ar comhchéim le Stádas na Timpeallachta i gcúrsaí pleanála. (Saineolaí sochttheangeolaíochta a bheith ar fáil don obair seo.)
- Ionad tacaíochta teicniúil a bhunú i gcomhar le hÚdarás na Gaeltachta chun cuidiú le hiarratais phleanála.
- Éifeacht a thabhairt do choinníollacha teanga sa phróiseas pleanála.
- Breathnú ar phatrún tithíochta na gclachán, a bhí coiteanta breis is céad bliain ó shin, mar phatrún a d'fheilfeadh sa lá inniú in ionad an ribíneachas.
- Go ndéanfaidh an Roinn Ealaíon, Oidhreacht, Gaeltachta & Oileán athbhreithniú ar na deontais tithíochta agus iad a chur in oiriúint don lá inniú. (Mar shampla i 1972 bhíodh an deontas tithíochta a bhí ar fáil in ann ábhar tí a cheannacht.)
- Nár cheart go ndíolfadh Údarás na Gaeltachta an banc talún atá acu ar an margadh oscailte ach deis a thabhairt don phobal a bheith páirteach san fhorbairt.
- An dlí a athrú ionas, i gcásanna áirithe, nach gcaithfeadh gach páirt úinéir aontú le díol coimíneachta dá mbeadh an talamh á chur ar fáil do thithíocht a bheadh aontaithe ag an phobal.
- Fóram na Gaeltachta a thionól uair sa bhliain chun ceist na tithíochta agus pleanála a phlé agus a athbhreithniú.
- Sonrú a dhéanamh ar cé mar a éiríonn le hiarratais phleanála.
- Gur fadhb é meon na gComhairlí Contae i leith na Gaeltachta agus nár cheart ligean dóibh pleanáil a dhéanamh don Ghaeltacht.

a fháil ar fhadhbanna na Gaeltachta.

Cúlra an Fhórait

D'eascair Fóram na Gaeltachta as fóram speisialta a ghairm Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge agus Meitheal Forbartha na Gaeltachta (MFG) i rith feachtas thoghcháin Údarás na

Clár nua LEADER
ag tosnú anois
Eolas agus cúnamh ó

mfg teo

Gearóid Ó Cosgora
Meitheal Forbartha na Gaeltachta
Oifig Chonnacht agus na Mí
Indreabhán, Co na Gaillimhe

Fón: 091-593410 Facs: 091-593728

mfggaillimh@eircom.net

Stáisiún Seirbhís Bhreathnach

Casla

091-572456/572169
Mobile: 087-2525088

Seirbhís Aisghabhála 24 uair a chloig
Trealamh lascaireachta
Páirteanna athlámha do charranna

An Caladh mór

ceol, ól,
bia agus CRAIC

An Spidéal, Co. na Gaillimhe
Tel: 091-553058

Gaeltachta i Nollaig 1999. Bhí thart ar 200 ionadaí i láthair ag an bhfóram speisialta a gairmíodh i Nollaig 1999, ionadaithe ó eagraíochtaí éagsúla ó na seacht gcontae Gaeltachta. B'í tuairim na ndaoine a bhí i láthair gur éirigh go han-mhaith leis an ócáid agus gur chóir tabhairt faoin a leithéid go rialta. Eagraíodh coiste oibre, faoi chathaoirleacht Phadraig Uí Cheithearnaigh, Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge, atá comhdhéanta de ionadaithe ó MFG agus áisitheoirí na gceardlanna a bhí ar siúl ag an bhfóram.

Chas an coiste oibre seo le chéile go rialta ó shoin agus i Meitheamh 2000 socraíodh ag cruinniú speisialta a dhul ar aghaidh le bunú comhlachta. Aontaíodh freisin ceist ionadaíochta agus na haidhmeanna faoi leith.

Sé príomhaidhm Fhóram na Gaeltachta ná:

"Guth a thabhairt do na pobail Ghaeltachta le go mbeidh siad in ann polasaithe aontaithe ar chúrsaí teanga, oideachais, sóisialta, eacnamúla, cultúrtha agus ar ghnéithe ábharacha eile de shaol na Gaeltachta a dhréachtadh, a phlé agus a shocrú agus na polasaithe aontaithe sin a chur i láthair na n-institiúidí, na n-eagraíochtaí agus na gcomhlachtaí sin a bhfuil tionchar acu ar a saol ó lá go lá, le go bhfeidhmeofar iad i gcomh-pháirtíocht leis an bpobal."

Na cuspóirí atá leagtha síos don Fhóram ná:

- Chun todhchaí na Gaeilge mar phríomhtheanga labhartha agus cumarsáide na Gaeltachta a chinntiú agus saibhreas na teanga a chaomhnú agus a chur chun cinn.
- Chun tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt dearfach cultúrtha, oideachasúil, sóisialta agus eacnamúil a dhéanfaidh leas do phobal na Gaeltachta agus a láidreoidh an timpeallacht cultúrtha, sóisialta, teanga, nádúrtha agus tuaithe agus a chinntiú go ndéanfar freastal agus deimhniú ar chearta pobal na Gaeltachta agus an duine aonair le Gaeilge i ngach gné dá saol.
- Chun a chinntiú go bhfuil promhadh Gaeilge agus Gaeltachta san áireamh i reachtaíocht agus polasaithe na n-institiúidí agus na n-eagraíochtaí sin a bhfuil tionchar acu ar an nGaeltacht agus tionchar a imirt orthu ag an stáid pleanála agus ag an stáid feidhmithe agus féachaint leis na polasaithe a athrú nó a leasú más gá.
- Chun a chinntiú go n-éistefar le glór phobal na Gaeltachta san áit go bhfuil sé tábhachtach agus go dtabh-arfar san áireamh é agus cinnidh á nglacadh.
- Chun díospóireacht a spreagadh faoin nGaeilge agus faoin nGaeltacht.
- Chun nascanna a chothú le daoine ón nGaeltacht atá imithe agus le dreamanna eile in Éirinn agus thar lear gur spéis leo cúrsaí teanga agus pobail.
- Chun an óige a spreagadh le páirt a ghlacadh in imeachtaí gníomhacha.

Siad na rannóga ionadaíochta ná:

- Coistí pobal, coistí ceantar nó eagraíochtaí gurb í leas na Gaeilge agus na Gaeltachta a bpríomh-chuspóir — atá ag feidhmiú sa Ghaeltacht.

- Saineagraíochtaí, ar nós oideachas, cultúr, forbairt pobail, oidhreacht, turasóireacht, gairme atá ag feidhmiú sa Ghaeltacht agus a thacaíonn le príomhchuspóirí Fhóram na Gaeltachta.
- Daoine aonarach atá páirteach agus a aontaíonn le príomhchuspóirí na Fhóram na Gaeltachta. Ní gá dóibh a bheith ina gcónaí ins an nGaeltacht.
- Oifigigh Gaeilge na gComhairlí Contae agus na n-áisinteachtaí stáit.
- Féadfar comhbhallraíocht a bheith ag eagraíochtaí a thacaíonn le haidhmeanna an Fhóram ach go mb'fhéidir nach sa Ghaeltacht a bheidh siad ag feidhmiú.

AER ÁRANN

AERFORT CHONAMARA

Eitiltí Laethúla go dtí Oileáin Árann

Oifig Eolais: Aer Árann
Aerfort Chonamara, Caisleán, Indreabhán
Facs: 091-593034 & 593054

Ionad Gaeilge Ollscoil na hÉireann, Gaillimh

An Cheathrú Rua, Co. na Gaillimhe.
Fón: 091-595101

Ranganna Gaeilge do dhaoine fásta
ó Bhearna go Carna

Cúnamh i labhairt na Gaeilge
do dhaoine fásta
(Galltacht agus Gaeltacht)

Pacáiste féin teagaisc
i bhfoghlaim na Gaeilge

Ranganna Ríomhaireachta trí Ghaeilge
Seirbhís Rúnaíochta/Aistriúcháin/Facs

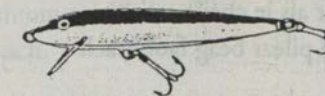
Damhsóirí óga i mbun cleachtaidh ag ceardlann damhsa comhaimseartha le Ríonach Ní Néill. Liréofar an Seó Damhsa Oisín i dTír na hÓige agus Parthenogenesis ag a 8.00 i.n. i Scoil Chuimsitheach na Ceathrún Rua ar an Luain 10 Meán Fómhair

Arramara Teo

Cill Chiaráin, Conamara, co. na gaillimhe

Teil: 095 33404/33417
Facs: 095 33494
Ríomhphost: info@arramara.ie
www.arramara.ie

RAPIRE TEORANTA

Indreabhán
Co. na Gaillimhe
Teil: 091-593211
Facs: 593078

Óst na nOileán — TIGH LEE —

Leitir Mealláin 551161

Óst & Bialann
Ceol gach deireadh seachtaine

Go n-éirí leis an bPléaráca

CUMANN HÚICÉIRÍ NA GAILLIMHE

Cathaoirleach: Séamus Breathnach
Rúnaí: Pádraig de Bháldraithe
Cisteoir: Ruaidhrí Ó Tuairisg
Oifigeach Caidreamh Poiblí: Cóilín Ó hIarnáin